

Szerkesztési iroda:

Nagybcskerek Zápolya-
utca 1., hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybecske-
rek, Zápolya-u. 1., hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:

Egész évre — — — 28 K.
Félévre — — — 14 K.
Negyedévre — — 7 K.
Egyes szám ára 10 fillér.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl
Azonkívül az összes hir-
:: :: detési irodák. :: ::
Megjelenik vasár- és
ünnepnapok kivételével
mindennap d. u. 5 órakor

Nagybcskerek, 1916.

XLV. évfolyam, 43 szám.

Szerda, február 23.

Höfer mai jelentései. Orosz és délkeleti hadszíntér.

Budapest, február 22. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától). Hivatalos jelentés.

Orosz és délkeleti hadszíntér:

Ujabb esemény nincs.

Höfer altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

Az olasz hadszíntér.

— Repülőtémadásaink Lombardiában. —

Budapest, február 22. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától). Hivatalos jelentés.

Olasz hadszíntér:

Az isenzói arcvonalon általában, de különösen Piavánál a tüzéségi harcok meglehetősen élénkek voltak.

Egyik repülőrajunk Lombardiában a gyártelepek ellen támadást intézett.

Két repülőgépjármű ez alkalommal felderítés céljából Milánóig hatolt elő.

Egy másik repülőrajunk a Garda-tó melletti Desenzano kikötőtelepét és az ottani repülőállomást támadta meg.

Mindkét vállalkozás alkalmával az egyes tárgyakon számos találatot figyeltünk meg.

Az ellenség heves tüzéségi türelése dacára az összes repülőgépjárművek épségben tértek vissza.

Höfer altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

A német főhadiszállás jelentései.

A nyugati hadszíntér.

— A németek sikerel. —

Budapest, február 22. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától). Berlin, február 22.

A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

A számos küddős nap után a tegnapi kitusztult időjárás az arcvonal több pontján élénk tüzéségi tevékenységet tett lehetővé.

Igy a Labassel-csatorna és Arras között, ahol Souchezről kel. tre hatásos tüzelésünk után a franciák állásából 300 métert rohammal elfoglaltunk és két tisztet, 319 főnyi légénységet elfogtunk.

A Somme és az Oise között, az Aisne-fronton és Champagne több pontjain is nagyban fokozódott a harcltevékenység élénksége.

Tahuretól északnyugatra a franciák kézigránáttámadása meghiusult, végül a Maas mindkét oldalán levő magaslatokon feifalé tüzéségi harc indult meg, mely több helyen jelentékeny erejűvé fejlődött s a legutolsó éjszaka sem szünetelt.

A mindkét fél részéről felszálló repülőök közt számos légiütközetre került sor, különösen az ellenséges arcvonal mögött. Egy német léghajó ma éjjli Revignynél áldozatul esett az ellenség tüzelésének.

Keleti és balkán hadszíntér.

Budapest, február 22. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától). Berlin, február 22.

A nagy főhadiszállás jelenti:

Keleti és balkánhadszíntér:

A helyzet általában változatlan.

Török hivatalos jelentés Erzerumról.

Budapest, február 22. A „Torontai” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Konstantinápoly, február 22. A főhadiszállás jelenti február 21-ről:

Hadseregünk katonai megfontolás alapján az Erzerumiól nyugatra fekvő állásokból veszteségek nélkül vonult vissza, miután a várostól 15 kilométernyire keletre fekvő állásokat, valamint ötven régi ágyút, amelyeket nem lehetett szállítani, a helyszínen megsemmisített.

Az oroszok által terjesztett ama fantasztikus hírek, hogy Erzerumban 1000 ágyút zsákmányoltak és egyicvanezer foglyot ejtettek, ellenkezik az igazsággal.

Valóságban Erzerum környékén nem voltak harcok, eltekintve azokról, amelyek az említett állásokban játszódtak le.

Általában véve Erzerum nem volt erőd, hanem nyílt város. A környéken levő elavult erődítményeknek nem volt katonai értéke, ez okból a város tartását nem vettük tervbe.

HIREK.

— **Katonai kinevezés.** A király Sestényén Jenő dr. 29. gyalogezredbeli póttartályos tizedes, címz. szakaszvezetőt február hó elsejétől számitandó ranggal főhadnagy-hadbíróvá nevezte ki.

— **Katonai lovak Torontálvármegyének a gazdasági munkához.** A tavaszi gazdasági munkának egyik fontos tényezője az igaerő. Torontálvármegyében a most meginduló tavaszi gazdasági munkálatoknál szintén nagy szükség van megfelelő igaerőre, amiért is a földmivelési miniszter közbenjárására a katonai kinevtár, illetőleg a honvédelmi miniszter most hatszázhusz gazdasági munkák végzésére alkalmas lovat bocsátott Torontálvármegye közönségének rendelkezésére. A lovak kiosztása körüli előmunkálatok már meg is indultak s a lovakat kellő időre ki fogják osztani. Ilyen igaerőt csak kisbirtokosok fognak kapni, még pedig elsősorban olyanok, akiknek lovaikat a háború folytán, illetve ezzel kapcsolatban elvitték.

— **A 43-50 éves népfölkelők bevonulása.** A legutóbbi sorozáson alkalmasnak talált 43-50 éves népfölkelőknek, a 46, 47 évesek kivételével, tudvalevőleg jövő hétfőn, február 28-ikán és március 3-ikán kell bevonulni katonai szolgálatra. A közös hadseregbe besorozott, tehát a 29-ik gyalogezred kötelékébe tartozó népfölkelőknek, a városi katonai ügyosztálytól szerzett értesülésünk szerint, bár az ezredet elhelyezték Nagybeeskerekre kell bevonulniok s itt a bevonulási napokon a Rezső-laktanyában kell jelentkezniök. A bevonultakat itt összegyűjtik, azután elviszik az ezred piálomáshelyére.

— **Köszönet.** Bossán Béláné urnő Karlován összegyűjtött — a már nyugtázott 125 K 70 f-en kívül — 98 drb inget, 35 drb alsónadrágot, 6 pár harisnyát, 6 pár kapeát, 10 drb zsebkendőt és 188 drb törülközőt a 29-ik gyalogezred harcaterén küzdő katonái részére, mit az ezred magával vitt állomáshelyére, ahonnan a frontra küldi. Karlova község lakóinak szeretetadományát ugy a szíves gyűjtő, Bossán Béláné urnőnek, mint a nemes szívi adakezőknek köszönetet mond — Szalva Józsefné, a ker. négyvet elnöke.

— **A cukorkészletek bejelentése Nagybeeskereken.** A kormány rendelete folytán tudvalevőleg a cukorkészleteket be kell jelenteni a Cukorközpontnak. Nagybeeskereken Mattanovich György városi iparhatósági biztos az érdekeltiséget tegnap tanácskozássra hívta össze, amelyen megbeszéltek az eljárást. A tanács most fölhívja a kereskedőket s a cukoripari termékeket feldolgozó üzemeket, hogy cukorkészletüket február 12-iki állapot szerint azonnal jelentsék be a vá-

rosi kiadóhivatalban, ahol a bejelentéshez szükséges bejelentő-lapokat is megkaphatják. A jövőre nézve pedig a cukorkészleteket minden hónapban kétszer: az elseji és 15-iki állapot szerint kell bejelenteni és pedig havonként 1. és 5-ike, illetve 15-20-ika közötti idő alatt. A magánosoknak csak egy métermázsánát meghaladó készletet kell bejelenteni, amit elég egyszerű levélben közölni a városi hatósággal. Aki a rendelkezéseknek nem tesz eleget, azt szigorúan megbüntetik.

— **Hadigyűrűk.** A világtörténelmi események ama forgatagában, amelyek között élünk, az Országos Hadsegélyző Bizottság jelvényosztálya azt a feladatot szolgálja, hogy enyhítse a hadbavonultak hozzátartozóinak megélhetési gondjait és könnyítsen sorsukon a jelenben és a jövőben. E sok ágazatu tevékenység egyik most megindult akciója a „Királyunk Imája” elnevezés alatt fordul a hazafias társadalom áldozatkészségéhez. Ezen elnevezéssel művészi kivitelű dombornyomású ezüstgyűrűket hozott forgalomba, mely szeretett uralkodónkat, imádkozás közben ábrázolja. E szép kivitelű és a történelmi évszámokkal ellátott gyűrűk örök emlékei maradnak a most dúló népek estáinak és felette alkalmasak arra, hogy azokat — mint a nagy időknek a jövőben egyre értékesebbé váló történelmi emléket — mindnyájan megszerezzük és viseljük. Olvan akció ez, mely az egyének legnemesebb és legtisztább emberi érzéseire fordul: a hazaszeretet s a jótékonyág szelleméhez; azokhoz a lelki érzésekhez, melyek a hadi tettek világhíres dicsősége mellett a szeretet ezernyi áldozatkészségének legfenségesebb emlékeivel gazdagítják hazánk történetét. Ebben az akcióban tehát bizalommal számíthat a bizottság a magyar társadalom és közélet minden tagjának készséges támogatására. A gyűrűk ára 2 korona és minden nagyságban kaphatók. A pénz előzetes beküldése mellett a gyűrűket bementve küldi a Bizottság, testületiek stb. utólagos elszámolásra is átvehetnek bármely mennyiségben. Rendelésnél, vagy pénzküldésnél ügyelni kell a következő pontos címre: Országos Hadsegélyző Bizottság Jelvényosztálya Budapest, képviselőház.

— **Szőlősgazdák figyelmébe.** Mindazon szőlősgazdák, kik a földmivelésügyi miniszter által Torontálvármegye részére rendelkezésre bocsátott rézgálicból szükségleteiket fedezni nem tudják, forduljanak március hó 1-jéig a Torontálvármegyei közp. hitelszövetkezethez, mely intézet a felelő időn belül bejelentett szükségletekről idejekorán gondoskodni kész.

— **Ne küldjünk a tábori postacsomagokban élelmiszereket.** A kereskedelemügyi miniszter a hadseregfőparancsnoksággal egyetértve már ismételt kimondotta, hogy a tábori postákhoz szóló csomagokban élelmiszert küldeni nem szabad, mert a tábori postai csomagok a rend-

kivüli viszonyok miatt csak hosszabb idő múlva juthatnak a rendeltetési helyre s így az élelmiszerek, mire azokat a címzettek megkapják, már rendszerint élvezhetetlenek s ha mégis elfogyasztátnak, betegségeket okoznak. Ehhez képest a postahivatalok utasították, hogy az élelmiszert tartalmazó tábori postai csomagokat ne vegyék föl; ha valamely csomagról a fölvetel után állapítják meg, hogy élelmiszert van benne, azt a földadónak térti portóval terhelve küldjék vissza. A közönség nagyrésze mindent elkövet a tilalom kijátszására, pedig ezzel az eljárásával hozzátartozóján nem segít. Elzért ismételve fölkéri a postaigazgatóság a közönséget, hogy a tábori postákhoz szóló csomagokban élelmiszereket ne küldjön, hanem csak hadfőlszerelési és ruházati cikkeket, szivart, cigarettát, dohányt, pipát, szivart vagy cigarettaszípkát, benzimentes kanócs, öngyújtószert és esetleg mézet, ha ez utóbbi szilárdon vagy bádógtartályban légmentesen el van zárva.

— **A Városi Mozibau** tegnap mutatták be a „Puccer ur Kaemarek” című német vígjátékot, amely a legpazarabb humor filmek közé tartozik. Szikrázó ötletei, kacagató helyzetkomikumai az egész előadás során a legjobb kedvben tartották a közönséget, úgy hogy igazán elsőrendű mulatságot szerezett. — Kiváló volt a „Paci az állatkertben” című magyar film is, amely a budapesti állatkert látai valót vonultatta el szemünk előtt pompás felvételben, jízű tréfás formában.

— **A nagymosás** nem okoz többé felfordulást a háztartásban, mert a világhírű „Aerowash” légnyomású mosógéppel egy óra alatt egy kis gyermek is elvégezheti azt, amireh egy mosónőnek egy teljes nap kell és csak félannyi szappan meg tüzelőszer kell, mint a kézi mosásnál. Látható munkában minden pénteken délelőtt fél 11 órakor Perger Rezső üzletében Nagybeeskereken.

TÁJÉKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 5 órától este 10-ig. **Könyvtára** vasárnap szerda, péntek délután 5-7 óráig.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt esküdtzéki épületben. Nyitva naponként reggel 8-tól d. u. 2 óráig.

EGYETLEN CIKK,

mely több mint 10 év óta nem drágult meg: a valódi

YESZAPPAN

Ára 1 korona 50 fillér.

Legököltesebb és legkellemesebb illatu pipere-szappan, mely minden háztartásban nélkülözhetetlen. — YES PUDER 1, 3, 5 korona dobozontint — YES KREM 3 korona téglényekint.

Mindenütt kapható!

Magyarországi főraktár:

ERÉNYI BÉLA Diana gyógyszerháza
Budapest, Károly-körút 5.

A fekete hegyek országából.

— Haretéri levél. —

Egy népfelkelő főhadnagy, aki végig-harcolta a montenegrói kemény csatákat, egyik rokonához írta az alábbi levelet, melynek közlését érdekességénél fogva felkérésünkre átengedett szerkesztőségünknek. — Egy kissé megkésve érkezett a levél, de még mindig figyelmet érdemel az eleven leírás.

Haretér, 1916 február 2.

E levelemet V. hegyesúcson írom, melynek karakterisztikusan, össze-vissza hányt hatalmas kőkövek közézik az ágyunkat, melynek mennyezete a tiszta lék — cölöp csillagos — égből... Hát szobánkat a hold mint egy hatalmas vilámos ilyámpa világítja be. Szép és költői keret ugyebár?

Ki hitte volna még csak egy-két évvel ezelőtt is, hogy Montenegró — a fekete hegyek országának — mindenkoron bevehetetlennek vélt sziklatömbjein valamikor öreg magyar népfelkelők fognak tanvát ütni s hogy az a misztikus vidék a „rácsos kapu“ bus, magyar melódiáját fogja visszhangozni. Mi magunk is alig akartuk hinni, hogy ez így van: az egész egy furcsa operétszerű álomnak tűnik fel... mindaddig amíg arra nem került a sor, hogy egy 1000 méteres dombocskát, mint amilyen például a K...i volt, a „csujes“-októl el kell venni. Dehát — amint azt a múlt napok eseményei bizonyítják, ez sem lehetetlen, sőt az is bebizonyult, hogy a híres magyar vitézségnek a montenegróiak elszántsága s valóban elszánt vakmerősége sem tud ellentánni. Vezéreink — t. i. azok, akiknek szűkebb kötelekezéshez tartozhatni igazán szerencsésnek vallom magam — elsőrendű, kiváló katonák, tőről metszett tipikus magyar emberek, akik a hadi érdekek mellett alárendelt csapataik jólétéről — kellő élelmezése és ruházásáról — is atyálag gondoskodnak.

Az, hogy az itteni nehéz hadműveletek ismételtén bevált, biztos kezekben vannak, bizalmat s jókedvet önt a legnehezebb teljesítményekre szorított csapatokba: ezt a jókedvet kétségtelenül emelik eddigi sikereink, mert — s ezt elárulhatom — napról-napra haladunk előre s kergetjük magunk előtt a züllötten s pánikszerűen menekülő ellenséget.

Itteni élményeinkről s tapasztalatainkról — dacára annak, hogy csak mintegy nyolc nappal ezelőtt kezdük meg a támadást s élünk ellenséges földön — köteteket lehetne máris írni. A nép maga látszólag csendes megadással tűri sorsát s azt a benyomást kelti, mintha vezetőit azért, mert őt ily helyzetbe sodorták, — elilátné, gyűlölné.

A fegyvertelen lakosság — igaz, hogy ilyen kevés van, — nem tanúsít ellenünk ellenséges indulatot; látja, hogy kiméletesen, emberségesen bánunk vele, hajlékait kíméljük, vagyonát nem rongáljuk, tulajdonát tiszteletben tartjuk. Sok helyen a megadás jeléül — néha a seregtől visszamaradt egyes magasrangú tisztjeik is (egyenruhában) fehér zászlóval a kezükben jönnek eléénk s kijelentik, hogy „alávetik magukat a mi királyunknak.“

Házaikat, melyek leg többjére kitértek a fehér zászlót, gondosan átvizsgáljuk. Leg többjében egész halmaz fegyvert, municiót s más hadiszert találunk. A házakban s falvakban található fegyverképes egyéneket összefogdosunk és visszaszállítjuk (itt már 15—65 éves férfiak nem nyomorék, fegyverképes). Nagy tévedés azt hinni, hogy a montenegrói hadsereg ágyúval nincs kellően felszerelve. Itt legalább — azon a részen, amelyen mi harcoltunk velük — a legmodernebb kisebb-nagyobb kaliberű ágyúkkal (melyek egy része kezünkre is került) lötték állásainkat. Csak szerencsésen megválasztott pozícióknak köszönhető, hogy nagyobb kárt nem tettek csapatainkban. Gépfegyverük is van bőven s ezzel pótolják a már-már mutatózó emberhiányt.

A montenegrói katona szívós, kitartó, vakmerő s élelmes. Kevéssel beéri, egy darab kecsketúrón vagy füstölt kecske-

huson — melyet kenyérzsákjában mindig magánál hord — napokig él. Egész felszerelése ebből az élelmikészletből, fegyver s töltényönből áll s ezért — de mert kora fiatalságától megszokta, könnyen, fáradság nélkül mássza meg a legmagasabb karsztos hegyet is.

A mi bakáink is már szépen hozzá szoktak a terephez s úgy másszák a legmeredekebb csúcsokat, mintha nem is a szép magyar alföldön lingatták volna bőlesőjüket.

Magánról és bajtársaimról nem sokat írhatok: az utolsó napok harciban jelentékeny veszteségeink nem voltak. A hangulat lelkes, bizakodó s a nagy teljesítmények bírástól a győzelembe vetett biztos hitünk s eddigi sikereink is lényegesen megkönnyítik.

Hogy itt nem ölnék egészen kulturámberekhez méltó életet, az a heví háború természetéből folyik. Több mint 8 napja fedél alatt nem voltunk, a ruha, cipő lábunkról le nem került, mosdáshoz ritkán jutunk, a börtölválkozásról pedig teljesen lemondunk: itt csupa körszakállas öregedő tisztet s legénységet lehet látni.

LEGUJABB.

— Reggel érkezett távirataink. —

Lombardiai légi támadásunk.

Budapest, febr. 23. A „Torontál“ eredeti távirata. Saját tudósítónk cenzurázott jelentése.

Mint Luganóból sürgönyzik, a monarchia repülőinek bombáitól Gardone-reben és Toscellanóban a vízművek, vasutak s löszergyárak erősen szenvedtek. A kar mindenütt jelentős.

A bolgár király trónörökösüknél

Budapest, febr. 23. A „Torontál“ eredeti távirata. Saját tudósítónk cenzurázott jelentése.

Mint Bécsből sürgönyzik, a bolgár király tegnap délután Schönbrunnban meglátogatta Károly Ferenc József trónörökösöt.

Krétai konzulainkat letartóztatta az entente.

Budapest, febr. 23. A „Torontál“ eredeti távirata. Saját tudósítónk cenzurázott távirata.

Mint Athénből sürgönyzik, az entente a krétai német magyar, osztrák, török és bolgár konzulokat letartóztatta. A konzulokat hadihajóra vitték.

Belfort kiürítése.

Budapest, febr. 22. A „Torontál“ eredeti távirata. Saját tudósítónk cenzurázott távirata.

Mint Baseliől sürgönyzik, a francia kormány felszólította a belforti idegen konzulokat és alattvalókat, hogy hagyják el Belfortot és Lyonba menjenek.

Lelőtt Zeppelin.

Budapest, febr. 22. A „Torontál“ eredeti távirata. Saját tudósítónk cenzurázott távirata.

Párisi jelentések szerint, tegnap este fél 10 órakor a katonai parancsnokság elrendelte a város elsötétítését, mert Zeppelint jeleztek. Az utcákon ezrekre menő közönség hullámozott s várta az eseményeket. Éjfélkor kiderült, hogy automobil ágyuk egy déli irányba haladó Zeppelint lelőtték, amely égve lezuhant.

A görögországi helyzet.

Budapest, febr. 22. A „Torontál“ eredeti távirata. Saját tudósítónk cenzurázott jelentése.

A Socolo Sarraíl tábornoknak a görög királlyal való tanácskozásáról írta, azt mondja, hogy ez fordulópontot jelent Görögország magalatartásában.

A cár a dumában.

Budapest, febr. 22. A „Torontál“ eredeti távirata. Saját tudósítónk cenzurázott jelentése.

Szentpétervári táviratok szerint, a cár tegnap Mihály nagyherceggel megjelent a dumában, ahol az elnökség és a képviselők fogadták. A képviselők az ülés eromban elénekelték a nemzeti himnuszot, majd a cár beírta nevét az aranykönyvbe s azután kíséretével távozott.

Hirdetések.

490—1916. szám.

828—3

Hirdetmény.

Közhirre tétetik, hogy a mezőgazdasági bizottság által kiselejtezt 2 drb bika folyó évi március hó 4-én tartandó nyilvános árverésen készpénzfizetés ellenében el fog adatni.

Karlova, 1916 február 19-én.

Bossán Béla,
jegyző.

Hirdetmény.

Nagylajosfalva községében a segédjegyzői állás helyettesítéssel betöltendő. Az állással 100 korona havi fizetés és szabad lakás, esetleg 240 korona lakbér jár. Ezen állással kapcsolatos még az adóügyekből keletkező magánmunkálatok díjai s járlatkezelés és törzskönyvezésből származó s szabályozott jövedelem. Végül állami kiegészítés 600 korona, melyet azonban mint helyettesnek folyósíttatni kell.

Nagylajosfalva, 1916 február 18.

Jedlicska Jenő
jegyző.

Kifutó leány

alkalmazást nyerhet azonnal nagyobb helybeli iparvállalatnál

Nyomdásztanoncul

legalább két középiskolát jó eredménnyel végzett fiu heti fizetéssel azonnal felvétetik

lapunk nyomdájában.

HELYBELI BESZERZÉSI FORRÁSOK.

Biztosítási ügynökségek:

Franz J. L. (Adria) Hunyadi-utca.
Hirtenstein Márk (Bécsi bizt.) Erzsébet-tér.
Magy.—Francia bizt. társ. József tlg-u.
Ifj. Rigó István (Első M. Alt.) Árpád-u. 21.
Steinitzer Géza (Ass. Generali) Hunyadi-u.

Borbély és fodrász:

Ikity Dusan, Hunyadi-utca.
Nagyvinszky Iván, Hunyadi-u.

Butorgyár:

Bencze A. és fia, Hunyadi-utca.

Cementgyár:

Özv. Gottmann Jakabné és fiai, Kültel

Cipőkereskedők:

Kertész A., Iskolaépület.
Wilhelm Ferenc, Hunyadi-utca 2.

Divatruház:

Boskovits S. J., Hunyadi-utca 2.
Bukovác István, Hunyadi-utca.
Mesznik Imre, Pénzügyi palota.

Dobozgyár és műkönyvkötészet:

Schneider János, Aradáci-ut.

Drogueria:

Melkuhn Dezső, Hunyadi-utca.

Ékszerészek:

Mesznik R. özvegye, Hunyadi-utca.

Fényképész:

Oroszy Lajos, Korona-utca.

Férfiszabók:

Grünbaum Vilmos, Hunyadi-utca.
Kocsis E., Megyeház-utca, a m. kir. posta-
épülettel szemben.
Tóth József, Hunyadi-utca.

Fogműterem:

Buzolich József, Hunyadi-utca.

Fűszer- és csemegekereskedés:

Fendler József, Hunyadi-utca.

Gépjavitó műhely:

Bürger és Grünwald, Temesvári-u.

Gőzfűrés:

Engel Sámuel, Eötvös-utca.
Kereskedelmi részv. társ. Eötvös-u.

Gyógyszertárak:

Kellner J. utóda Czikkajló, Hunyadi-u.
Kollarich Gábor, Melencei-utca.
Végi Sándor, szerb egyházpalota.

Hálógyár:

Csusner János.

Kalapkészítő:

Andresz A., Főtér, Bauer-ház.

Kalapraktár:

Sindelás Béla, Hunyadi-utca.

Kávéház:

Sólyom György, Klub-kávéház.

Kézműaru-, rövidárúüzlet:

Benó Testvérek, Hunyadi-utca.
Eisenstädter S. és társai, Hunyadi-utca.
Freund S. és fiai, Hunyadi-utca.
Stagelschmidt János, Hunyadi-utca.

Könyv-, zenemű- és papirkereskedés:

Almásy Elek, Hunyadi-utca.
Mangold Lipót, Hunyadi-utca.

Könyvkötészet:

Schneider Lajos, Megyeház-utca (Pest-
szállodával szemben).

Kőművesek:

Hoff N. és társa.
Mattern Mihály, Juranics-u.

Lakatosműhely:

Engel Ádám, Megyeház-utca.

Lisztkereskedés:

Klein Mór, Hunyadi-u.

Mészáros és hentes:

Prokisch Gyula, Hunyadi-utca.

Női kalap- és kézimunkaüzlet:

Tolvay Józsefné, Hunyadi-utca.

Ruhakereskedés:

Felsenstein Ferenc, Hunyadi-utca.
Goldschmidt Lipót, Hunyadi-utca.

Sírkőraktár és szobrászterem:

Tunner Alajos, Szebtemplom-utca.

Szállító-cég:

Perl Mór, szerb egyházpalota.

Szállodák:

Beneth nagyszállója, Ferencz József-tér.
Korona-szálloda, Erzsébet-tér.
„Pest városához” c. szálloda, Megyeház-u.

Szeszgyár:

Lukács és társa, Kültelek.
Schwirllich Alajos, Aradáci-utca.

Téglagyár:

Klein Bernát.

Temetkezési intézet:

Bencze A. és fia.

Tüzifa-, épületfakereskedés:

Annau örökösök, Korona-utca.
Kurländer Imre, Aradáci-ut 1.

Uridivatruház:

Liptay Dezső, Hunyadi-utca.

Vaskereskedés:

Boleszny Antal, Hunyadi-utca.
Berényi Bódog, Hunyadi-utca.
Daun Gyula, Hunyadi-utca.

Vendéglő, étterem:

Kovács János, vasúti vendéglő.
Magyar Király sörözők.
Marcoin Jenő, Kaszinó-vendéglő.
Rensing Mátyás, Otthon sörözők.
Tóth és Noricsán, a nagyhid mellett.

Virágkereskedés és kertészet:

Oláh Gábor, Bajza-u.

Hirdetéseket jutányos árért közli a „Torontál”

politikai napilap kiadóhivatala, mely lap a legrégebbi, legelterjedtebb, legolvasottabb napilap Torontálvármegyében.